

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9702/2025
02.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА чији је законски заступник мајка ББ и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Трифуновић, адвокат из ..., против тужених ВВ, ГГ и ДД, сви из ..., чији је пуномоћник Олга Турчиновић Макевић, адвокат из ..., ради утврђивања очинства, одлучујући о ревизији тужених, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 108/25 од 05.03.2025. године, у седници одржаној 02.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 108/25 од 05.03.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 108/25 од 05.03.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П2 63/24 од 09.12.2024. године којом је утврђено да је сада пок. ЂЂ биолошки отац малолетног тужиоца АА, рођеног ...2014. године, од мајке ББ, уписаног у МК рођених, која се води за подручје матичне општине Савски венац под тек.бр. .. за 2014. годину, обавезани тужени да признају и трпе да се ЂЂ упише као отац у матичну књигу рођених за АА и обавезани тужени да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 669.650,00 динара. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неосновани.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Испитујући побијану одлуку у границама прописаним чланом 408. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 3. и 4. ЗПП, јер је другостепени суд прихватио у целости чињенично стање утврђено у првостепеном поступку засновано на оцени доказа које је као правилне прихватио и другостепени суд, због чега другостепени суд није изменио утврђено чињенично стање па није учињена наведена битна повреда одредаба парничног поступка пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетни тужилац АА, рођен је ...2014. године из емотивне везе мајке, тужиље ББ и оца, сада пок. ЂЂ. Малолетни тужилац је рођен у време док су његова мајка и сада пок. ЂЂ били у емотивној и интимној вези. ЂЂ, који је био упознат са зачећем малолетног тужиоца, је заједно са тужиљом ББ донео одлуку да се дете роди. Договор између њих је био да се ЂЂ пријави као отац детета, али до тога није дошло јер се убрзо након рођења малолетног АА разболео и лечио од тешке болести у дужем временском периоду, не само у Србији, већ и у иностранству да би преминуо на лечењу у Турској ...2020. године. Оценом налаза и мишљења Института за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду, које је извршено анализом узорка нетуморског ткива сада пок. ЂЂ, који је прибављен ради вештачења и утврђивањем са прикупљеним узорцима брисева, утврђено је подударање утврђених ДНК профила и то 3.378.698 пута, тако да је вероватноћа очинства пок. ЂЂ над малолетним АА више од 99,997%. Додатним изјашњењем представника Института за судску медицину, судско – медицински генетичар проф. др. Оливер Стојковић навео је да је приликом третирања биолошког материјала поступљено у свему у складу са правилима струке и да су у циљу повећавања информативности урађеног ДНК профила анализе спроведене више пута, да се ни по једном типизираним гену очинство ЂЂ над малолетним АА не може искључити, да је израчуната вероватноћа очинства на 7 гена била 99,727%, што према стандардима вештачења спорног очинства представља граничну вредност између „очинство врло вероватно“ и „очинство практично потврђено“. У свим поновљеним анализама су потврђени резултати за претходно очитане и недвосмислено идентификоване генске варијанте изнад стохастичког прага и прва анализа је потврђена накнадним анализама, чији циљ је да се на различито стручно оправдане начине повећа сензитивност тестирања, како би се на основу оскудне количине ДНК материјала утврдио најкомплетнији могући ДНК профил и тиме постигла највећа могућа информативност резултата. С обзиром на то да су све дефинитивно очитане варијанте на генима vWa, D 21 S 11, fga d3s1 358 i d1s1656, који су очитани изнад стохастичког прага, одговарају патералним варијантама из ДНК профила малолетног АА, чиме је вероватноћа очинства повећана на 99,998%, што је далеко изнад прага који овај налаз смешта у област практично потврђеног очинства.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права утврдили да је сада пок. ЂЂ биолошки отац малолетног тужиоца АА.

Право на порекло и идентитет је природно право сваког човека, па и детета, гарантовано чланом 64. Устава Републике Србије, који прописује да свако дете има право на лично име, упис у матичну књигу рођених, право да сазна своје порекло и право да очува свој идентитет. Одредбом члана 7. став 1. Конвенције УН о правима детета ("Службени лист СФРЈ" – Међународни уговори, бр. 15/90, 4/96, 2/97), прописано је да се дете пријављује одмах након рођења и од рођења има право на име, право на држављанство и колико је то могуће, право да зна ко су му родитељи и право на њихово старање.

Према одредби члана 59. став 1. Породичног закона, дете, без обзира на узраст, има право да зна ко су му родитељи, а оцем детета које је рођено ван брака сматра се мушкарац чије је очинство утврђено признањем, односно чије је очинство утврђено правноснажном судском пресудом (члан 45. став 4.). Ако очинство није утврђено признањем може бити утврђено правноснажном судском пресудом (члан 55. став 1.), а право детета на подношење тужбе ради утврђивања очинства временски није ограничено (члан 251. став 1.). У случају да тужени у спору о очинству није више жив, тужба се подноси против њихових наследника (члан 255. став 1.).

По оцени Врховног суда, с обзиром да чињеница очинства није уписана у матичну књигу рођених за малолетног тужиоца, правилно су нижестепени судови, на основу утврђеног чињеничног стања применили наведено материјално право када су утврдили да је сад пок. ЂЂ биолошки отац малолетног тужиоца. Наиме, у поступку је несумњиво утврђено да је малолетни тужилац рођен у току трајања емотивне и интимне везе своје мајке тужиље ББ и сада пок. ЂЂ. На основу анализе ДНК материјала које није захваћено тумором, извршена од стране Института за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду, утврђено је да добијени резултат практично потврђује очинство, обзиром да је вероватноћа очинства пок. ЂЂ над малолетним АА повећана на 99,998%.

Супротно наводима ревизије правилно су нижестепени судови у склопу свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка оценили резултате вештачења и мишљења Института за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду заснованим на извршеним ДНК анализама нетуморског ткива пок. ЂЂ и малолетног тужиоца, које су довољно разјашњене вештачењем и које указују да је очинство ЂЂ практично доказано и да се не искључује, а изјашњење стручног саветника тужене стране није довело у сумњу правилност спроведеног вештачења, због чега није постојала потреба за одређивањем новог вештачења.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, а осталим наводима ревизије се другачије оцењују изведени докази који су, по оцени Врховног суда, правилно оцењени од стране нижестепених судова.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку и члана 207. Породичног закона.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић